

Activiteiten JOTA-JOTI
2024

Inhoudsopgave

1	Informatie over het thema & spellen	3
1.1	Het thema en de spellen, met een twist	3
2	Bevers.....	4
2.1	Op zoek naar de kist van Sterre en Steven	4
2.2	Experimenten	5
2.3	Vlaggentoren pionieren	6
2.4	SOS!	7
2.5	Na afloop	7
3	Welpen.....	8
3.1	De computer race	8
3.2	Stroom!	9
3.3	Videoverbinding met de andere kant van de jungle	11
3.4	Inzamel & reparatie spel.....	12
4	Scouts.....	13
4.1	Duurzame stroom	13
4.1.1	Electriciteit vanuit hitte	13
4.2	Fake news	14
4.3	Weerstandsroutte	15
4.4	Verslag maken.....	17
5	Explorers en ouder	18
5.1	Duurzaamheidschallenge	18

Informatie over het thema & spellen

Elk jaar wordt er voor de JOTA-JOTI een thema geschreven wat centraal staat bij die editie. Het thema is een doorlopende lijn binnen de activiteiten van de JOTA-JOTI. Denk hierbij aan bijvoorbeeld de spellen die bedacht worden, maar ook de tussentijdse activiteiten zoals de zomerkampronde.

Het thema is bedoeld als kapstok waar elke groep haar eigen activiteiten aan kunnen hangen. Dit thema is sterk aangeraden voor iedereen, maar niet verplicht. Er komen spellen in dit thema, per speltak, waar groepen gebruik van kunnen maken, maar je bent zeker ook vrij om je eigen spellen te bedenken. Heb je een tof spel bedacht? Vergeet die dan niet te delen met de JOTA-JOTI organisatie, zodat wij deze weer met alle scouts in Nederland kunnen delen!

Het thema van dit jaar is "Frequently Green". Meer informatie over dit specifieke thema kan je vinden op <https://jota-joti.scouting.nl/thema-2024/>. Ook maken we de themaspellen ietwat anders dan voorgaande edities: Normaliter werd er per speltak, per activiteitsgebied een spel bedacht. Hierbij werd vaak dezelfde strekking in een nieuw jasje gegoooid. Deze editie experimenteren we door eerst de activiteiten te verzinnen, en later pas 1 of meer activiteitsgebieden eraan te hangen. Hierdoor kunnen we grotere en doorlopende spellen maken per speltak welke als nieuw aanvoelen i.p.v een herhaling van de standaard spellen. Daarnaast hebben we ook nog een speciale activiteit voor Explorers en ouder op <https://jotihack.com>.

Uiteraard is er tijdens de JOTA-JOTI nog veel meer te doen dan de activiteiten die hier benoemd worden. Denk bijvoorbeeld eens aan de soldeer-kitjes van de Servicekring JOTA-JOTI (<https://kitbuilding.org/>) die gemaakt kunnen worden door welpen en ouder, chatten op Scoutlink, en natuurlijk contact leggen met andere zendamateurs over de hele wereld! Vaak zijn deze activiteiten al bekend bij de deelnemende groepen, dus zal er in dit document niet verder over uitgeweid worden. Kijk voor meer activiteit-ideeën eens op de volgende pagina's:

- <https://jota-joti.scouting.nl/activiteiteninspiratie/>
- <https://jota-joti.scouting.nl/programma/spellen-zoeker/>
- <https://jota-joti.scouting.nl/programma/handleidingen/>

Het thema en de spellen, met een twist

Voorgaande edities was het themaverhaal een verhaal dat zich volledig tijdens de JOTA-JOTI afspeelde. We hebben echter in de voorgaande evaluaties te horen gekregen dat dit vaak te restrictief is en kan zorgen dat kaderleden niet volledig hun eigen creativiteit kwijt kunnen omtrent het thema. Om hierin te voorzien hebben we deze editie een verandering t.o.v. eerdere edities in het thema. De verhalen spelen zich niet af *tijdens* de JOTA-JOTI, maar er net voor. Waar het themaverhaal ophoudt, begint de JOTA-JOTI eigenlijk zelf. De spellen welke bedacht zijn door de Landelijke JOTA-JOTI organisatie geven ook een vervolg aan dit verhaal zelf. Deze spellen spelen zich op chronologische volgorde af, oftewel, er zit opvolging in tussen de spellen. Uiteraard kunnen deze spellen ook los van elkaar georganiseerd worden. Bij deze spellen zit ook een stuk themaverhaal wat zich afspeelt *tijdens* de JOTA-JOTI zelf.

Bevers

Op zoek naar de kist van Sterre en Steven

Themaverhaal

Na Sterre en Steven op drift zijn geraakt, zijn ze bij een onbewoond eiland terecht gekomen. Hier moeten ze proberen weer terug te geraken in Hotsitonia. Steven had nog een kist beneden het dek met allerlei benodigdheden. Deze heeft hij alvast op het dek gezet. “Komt vast een keer van pas”, denkt Steven. Maar oh jeej! De eerste avond die ze daar doorbrengen is er storm op komst. “Snel!” roept Sterre, “Pak alles vast voordat het overboord slaat!”. Steven begint als een gek over het dek te rennen om te redden wat er te redden valt. “Ik heb geloof ik alles nu... Oh wacht, nee he! De kist staat er nog, en die hebben we echt nodig!”.

Terwijl Sterre naar de kist rent om deze veilig te stellen, komt er een enorm windstoot, en ze ziet nog net de kist wegdrijven en ergens verderop aanspoelen op het eiland. “Steven! Ik heb gezien waar hij heen is, maar ik durf niet van boord. Wat als er spinnen zitten op dit eiland? Ga jij hem halen? Ik stuur je wel bij!”

Activiteit

We gaan op zoek naar de kist van Sterre en Steven. Deze kist is een doorlopend terugkerend onderdeel in de andere activiteiten voor de bevers.

De kist is ergens anders aangespoeld op het eiland, en de bevers gaan hier naar op zoek samen met Steven. Sterre heeft gezien waar ergens de kist is aangespoeld, maar durft niet van boord. Ze stuurt daarom telkens foto's naar Steven waar hij langs moet om bij de kist te komen.

Deel je kolonie op in 2 groepen: 1 groep moet naar buiten om een speurtocht te lopen, de andere helpt blijft binnen en stuurt deze groep de juiste kant op. Hierbij kan je van tevoren foto's maken en deze geleidelijk opsturen naar de groep die binnen zit. Hebben ze een kruispunt bereikt? Stuur dan de volgende foto. Ook kan je gebruik maken van portofoons wanneer de groepen relatief bij elkaar in de buurt blijven. Via deze portofoons kan je dan hints doorgeven naar wat hun volgende punt is.

Aan het eind van de route vind je de kist van Sterre en Steven. Neem deze weer mee terug naar je blokhut om de andere activiteiten te doen.

Benodigdheden

- Een kist met inhoud (zie andere spellen voor ideeën)
- Foto-route
- Portofoons

Activiteitgebieden

- Uitdagende Scoutingtechnieken
- Expressie

Extra informatie

De kist kan ook in tweeën geslagen zijn. Hierbij zet je 2 routes uit, en zodra het eerste groepje de kist heeft gevonden, draaien de groepjes om in rollen. Loop hierbij een andere route dan de eerste route.

Experimenten

Themaverhaal

Sterre en Steven zitten hard te denken. Ze hebben nu wel hun kist gevonden met allerlei materialen die ze kunnen gebruiken, maar ze moeten deze nog wel kunnen gebruiken om te overleven! “Steven” zegt Sterre, “Ik heb hier allerlei willekeurige dingen in deze kist zitten. Ik zie iets van draadjes, aardappels, lampjes en nog veel meer... Maar ik weet eigenlijk niet zo goed wat ik hier allemaal mee moet!”. Steven reageert: “Ik heb denk ik wel wat ideeetjes wat we allemaal kunnen doen. Eigenlijk is het vooral eens kijken wat er gebeurd als we alles aan elkaar koppelen en dan zien we wel verder. Tsja, ik heet niet voor niets Steven *STROOM*. Het gaat me wel lukken om te zorgen dat we hulp kunnen inschakelen”

Sterre ziet het al voor zich: Steven hangt alle draadjes uit elkaar en dan.... BOEM! Met een gezicht vol roet moet ze dan de EHBO doos pakken voor hem. “Pas je wel op?! Je weet maar nooit wat er kan gebeuren!”

Activiteit

We gaan verschillende experimenten doen met de bevers. De experimenten welke je kan doen zijn:

- *Aardappel lamp:* Pak meerdere aardappels, gegalvaniseerde spijkers (bij elke bouwmarkt te halen, let wel goed op welke je koopt gezien niet alles gegalvaniseerd is!), koperen muntjes testkabels met krokodilklemmen, en 1 LED lampje (als je genoeg aardappels hebt, werkt een LED peertje ook). Maak ik elk van de aardappels een klein sneetje aan het uiteinde en doe hier een koper muntje in. Duw een gegalvaniseerde spijker aan de andere kant er in. Verbind vervolgens de spijkers van de ene aardappel met het muntje van de andere met behulp van de kabels met krokodilklemmen. Hierdoor vorm je een soort van ketting van de aardappels. Verbind het begin en uiteinde van de ketting met de krokodilklemmen aan een LED lampje. Deze gaat nu gloeien. Mocht dit niet zo zijn, is de kans aanwezig dat je de + draad op de – pool van het LED-lampje hebt aangesloten. Probeer daarom de + en – kant andersom aan te sluiten.
- *Eenpolige motor:* Je hebt hier voor nodig een batterij, een magneetje, en een koperdraad. Zet de batterij op de magneet zodat de + kant naar boven steekt. Vorm vervolgens de kopere draad zodat hij met een 1 uiteinde de + kant van de batterij raakt. Draai de rest van de draad losjes om de batterij heen (zodat hij hem niet aanraakt) en laat hem uiteindelijk de magneet aanraken. Hierdoor gaat het ijzerdraad vervolgens bewegen

Benodigdheden

Zie per experiment wat de benodigdheden zijn

Activiteitgebieden

- Uitdagende scoutingtechnieken

Extra informatie

Er komen later in het jaar ook uitgebreider handleidingen met foto's waarop deze activiteiten worden beschreven.

Vlaggentoren pionieren

Themaverhaal

Sterre en Steven hebben ondertussen stroom kunnen opwekken, maar helaas niet genoeg om er heel veel meer mee te kunnen dan een paar lampjes aan te zetten. Sterre denkt eens hardop na... “Zeg Steven... Wat nou als we... Nee dat is te moeilijk...”. Steven reageert: “Zeg het maar, er is niets wat we niet kunnen proberen!”. “Nou, ik zat te denken. Wat nou als we een toren maken en hier vlaggen aan hangen om de aandacht te trekken van mensen die langs varen? Dan kunnen we die ook volhangen met lampjes die we *wel* aan de praat hebben gekregen voor extra aandacht”. Steven kijkt een bedenkelijk... “Het lijkt me een geweldig idee, maar zeker niet makkelijk inderdaad. Als jij nou aan de slag gaan met de vlaggen, dan ga ik eens kijken of ik die toren in elkaar krijg!”

Activiteit

We gaan pionieren! Of nou ja, pionieren op een niveau die de bevers ook aan kunnen. Gebruik hiervoor sateprikkers en spekjes. In plaats van knopen om de sateprikkers met elkaar te verbinden, steek je deze in de spekjes om ze “aan elkaar” vast te maken.

Zodra je een toren hebt gemaakt, kan je deze volhangen met de gemaakte proefjes die gemaakt zijn bij spel 2.2. Zorg dat je dus je toren een beetje leuk aankleed. Hang er bijvoorbeeld ook een extra spijker of kabel aan vast om als “antenne” te dienen. Zo krijgen de bevers ook een beter beeld van wat nou een zendtoren is

Benodigheden

Activiteitgebieden

- Uitdagende scoutingtechnieken
- Expressie

Extra informatie

Wanneer je kolonie een stukje ouder is of een uitdaging nodig heeft, kan je ook je sateprikkers en spekjes ook vervangen door bamboestokken en elastiek. Hierdoor krijg je een levensgrote toren in plaats van een schaalmodel

SOS!

Themaverhaal

Terwijl Steven de toren opbouwt gaat Sterre aan de slag met een mooie grote vlag die gebruikt wordt om hulp te signaleren. “Maar een vlag kan toch niet de enige manier zijn om deze boodschap over te brengen?” vraagt ze zich hardop af. “We moeten de S.O.S groots de wereld in sturen!”.

Sterre denkt nog eens goed na, en komt eigenlijk ook op nog wat andere ideeën om over een lange afstand een boodschap over te brengen: “Wat nou als we de natuur van dit eiland er voor gebruiken? Misschien kunnen we ook wel met takken of stenen een boodschap schrijven die ver zichtbaar is! Of misschien zelfs wel rooksignalen, of... of... of...”

Activiteit

We gaan op verschillende manieren proberen een boodschap over te brengen over een (voor bevers) grote afstand. Hierbij kan je denken aan de volgende methodes:

- Knutsel een vlag met daarop een boodschap. Hiervoor heb je een lap stof nodig en textielverf. Let uiteraard wel op dat de bevers niet perongeluk zichzelf onderklieden. Schrijf de boodschap erop en versier de vlag verder zoals je zelf wil
- Je kan ook meerdere vlaggen maken samen met de bevers. Hier kan het zijn dat elke vlag voor een letter of woord staat. Hang deze vervolgens ergens in een volgorde op en laat de bevers lekker puzzelen met wat het woord is dat gevlagd wordt. Maak hiervoor een vertaalkaart (tabel met welke vlag betekend welke letter), en laat de bevers 1 voor 1 de letters van de vlaggen opschrijven tot er een simpel woord gevormd wordt.
- Ook de natuur valt te gebruiken om een boodschap over te brengen: Zoek buiten een hele hoop langere en kortere rechte takken. Gebruik deze om een woord of een zin uit te schrijven. Laat een gedeelte van je kolonie bevers dan op een afstand kijken wat er wordt geschreven (uiteraard met hulp van de leiding, gezien sommige bevers nog niet goed kunnen lezen of schrijven)

Benodigdheden

Zie per subonderdeel hier boven wat de benodigdheden zijn.

Activiteitgebieden

Buitenleven, Uitdagende Scouting Technieken, Expressie

Na afloop

Na afloop van alle activiteiten hebben Sterre en Steven contact gekregen met de buitenwereld. “Hoera! We zijn gered!” roept Sterre nog, terwijl er een ander schip aan komt om hun van het eiland af te halen. “Het voelt alsof we hier al weken zitten!”. Er loopt een schipper van het andere schip af om hun te begroeten, en die hoort net wat Steven zegt. Hij denkt eens goed na: “Ja, ik hoorde al dat er een schip van Hotsjietonia los was geraakt. Maar dat was niet weken geleden, maar eergister!”

De schipper wijst nog even over de horizon “Overigens, het is ook maar 5 minuutjes die kant op zwemmen. Waarom hebben jullie dat niet gedaan?”. Steven en Sterre kijken elkaar even aan en worden allebei tegelijkertijd een beetje rood en geven schoorvoetend toe “Tsja, eigenlijk niet aan gedacht...”

Welpen

De computer race

Themaverhaal

Mowgli en Shanti kijken eens goed rond in de Jungle en zien overal onderdelen liggen. “Wat een zootje” zegt Shanti, “Waarom ruimt men dat niet eens gewoon goed op?”. Mowgli kijkt verder dan alleen de rotzooi en zegt “Ja, maar... Wij zijn er nu toch? Wij kunnen het wel opruimen! Sterker nog, volgens mij kunnen we deze onderdelen ook gewoon hergebruiken! Kijk dit onderdeel ziet eruit alsof het hierin past”. Bij Shanti gaat ook ineens een lichtje branden: “Ja, goed idee! Misschien dat er wel genoeg zooi achter is gelaten dat wij er zelf weer wat werkends van kunnen maken! Snel, geef me dat onderdeel eens aan... En nu die daar... Het begint al ergens op te lijken!”

Activiteit

We gaan met de welpen een computer in elkaar zetten. Maar niet zomaar, nee, het wordt in estafette vorm gedaan. Deel je horde op in kleinere subgroepjes (of gebruik je nesten als je die hebt). Ieder groepje begint achter een lijn en heeft een eigen (kleine) tafel. Een stuk verderop in het speelveld staat 1 algemene grote tafel waarop allerlei computeronderdelen liggen.

Laat van het groepje telkens 1 welp naar de centrale tafel heen en weer lopen. Van de centrale tafel mag hij dan 1 onderdeel pakken die de welpen denken dat ze nodig hebben. Vervolgens loopt deze welp met dat onderdeel weer terug naar diens tafel, waar de rest van de groep probeert van alle verzamelde onderdelen een computer te maken. Zorg dat je per tafel minimaal 1 stafid hebt die de welpen kan begeleiden om het goed in elkaar te zetten.

Benodigheden

Per subgroep/nest dat je gebruikt moet je minimaal 1 oude computer hebben, welke je in losse onderdelen uit elkaar hebt gehaald en op de centrale tafel hebt gelegd. Vaak heb je op je groep nog wel oude PC's liggen, maar je kan vaak ook oude computers voor bijna niets van Marktplaats halen, of je kan een bedrijf aanschrijven met de vraag om een donatie hier om.

Activiteitgebieden

- Sport en Spel
- Uitdagende Scoutingtechnieken

Extra informatie

Je kan dit spel al snel makkelijker of moeilijker maken afhankelijk van in hoeverre je de computer uit elkaar haalt. Moeten ze bijvoorbeeld alle schroefjes 1 voor 1 ook ophalen van de tafel, liggen die als 1 zakje klaar op de centrale tafel, of krijgen ze die van een stafid als ze een onderdeel hebben verzameld? Haal je de processor en het geheugen al uit het moederbord, of laat je die als 1 kant en klare kit in elkaar?

Verder is het aan te raden om foto's te maken van hoe het eindproduct er uit ziet. Daarna haal je er een onderdeel uit, maak je weer een foto, dan weer een onderdeel, etc. Op die manier heb je een omgekeerde fotoreeks van hoe het ook weer in elkaar moet.

Ook is het mogelijk dat je een “inventarislijst” maakt. Op deze lijst staan foto's, namen, en waar de onderdelen voor dienen. Hier kan je natuurlijk veel hints bij geven hoe alles in elkaar steekt.

Stroom!

Themaverhaal

Mowgli en Shanti kijken voldaan naar elkaar. “Nou Shanti, we hebben de Jungle opgeruimder achtergelaten. Daarnaast hebben we ook nog eens een apparaat in elkaar gezet!”. “Ja Mowgli”, zegt Shanti, “Dat is wel leuk en aardig, maar hij doet het nog niet. Volgens mij maakt het dorp ook gebruik van iets genaamd ‘elektriciteit’. Daarmee zorgen ze dat er een soort van bliksem in komt en alles begint de piepen en draaien”. “Maar hoe zorgen we dat we dat ook krijgen? Ik zie hier een stekker, maar niets waar ik die in kan stoppen in een boom! Lekker dan, groene stroom, pffffff....”

Shanti denkt eens na en ziet dan Baloe aan komen lopen: “BALOE! HEEY! Kun je ons helpen?”. Baloe waggelt eens rustig naar Mowgli en Shanti en gaat dan even lekker zijn rug krabben aan een boom: “Wat is er?” zegt hij terwijl hij eens heen en weer schuurt tegen de boom aan. “Nou, Baloe, we proberen deze machine aan de praat te krijgen, maar we weten niet hoe!”. “Geef maar eens hier” zegt Baloe. Op het moment dat hij stopt met zijn rug te krabben en hij het apparaat in zijn klauwen krijgen krijgt hij een schok. “AU!” roept Baloe, “Zag ik nou goed dat daar een lampje aan ging??”

Mowgli zag het ook en bedenkt hardop “Zou het soms kunnen dat doordat jij je rug gekrabt hebt, je per ongeluk stroom hebt gemaakt in jouzelf? Dus eigenlijk is stroom beweging? Maar wacht... Het waait hier altijd, en de rivier die stroomt altijd.... Kunnen we daar niet wat mee doen?”

Activiteit

We gaan eigen groene stroom opwekken. We gebruiken hier als van alle onderdelen een basis een kleine DC motor. Wanneer je een DC motor handmatig draait, genereert hij een beetje energie. We beginnen daarom met een handmatig aangedreven motor, en maken vanaf daar stappen. De motor komt vaak met al draadjes eraan, hier is de rode de + pool en de zwarte de – pool. Wanneer deze draadjes er nog niet aan zitten, soldeer deze er dan eerst zelf aan voordat je er mee aan de slag gaat met de welpen. Verbind vervolgens de + en – polen aan een simpel LED-lampje. Dit kan door gebruik te maken van “Krokodilklemmen” aan het eind van de draadjes. Sluit de + pool aan op de + kant van een LED-lampje, en de – pool op de – kant van het LED-lampje. Wanneer je nu de motor een kant op draait, gaat het LED-lampje een klein beetje gloeien.

Zoals je ziet is het al vrij makkelijk om eigen stroom op te wekken, maar handmatig aan een klein pinnetje draaien is vrij vervelend. Je kan daarom een eigen draai mechanisme in elkaar knutselen wat je aan het pinnetje van een motor bevestigd. Denk hierbij aan een draaiend handvat zoals je dat ook bij handmatige zaklantaarns ziet (of een knijpkat).

Hierboven zien we hoe we eigen stroom kunnen opwekken en hoe we iets aan de motor die ons daarbij helpt kunnen bevestigen. Het is daarom een kleine stap naar het van handmatig om te zetten naar iets geautomatiseerd. Je kan hierbij denken aan de volgende opties:

- Windturbine; Neem een pvc-buis (bijvoorbeeld een regenpijp) en snijd deze in 4 delen zodat je een kwart van de buis hebt met een beetje een bolling erin. Dit zijn je wieken welke je kan bevestigen aan je motor. Wanneer je deze in de wind zet gaan deze automatisch draaien, en zal er stroom worden opgewekt.
- Waterrad; Naast wind kan je ook gebruik maken van water. Wanneer er stromend water is, kan je een waterrad in elkaar zetten. Dit doe je door een dubbel wiel om je motor heen te bouwen (waar het middelpunt vast zit aan de motor zelf). Tussen de 2 wielen maak je dwarsbalkjes met daar in iets wat door het water aangeduwd kan worden. Dit kan een klein plankje zijn, of een stukje PVC.

Uiteraard zijn er nog vele andere manieren te bedenken om dit voor elkaar te krijgen, zoals het aan een fietswiel te bevestigen. Laat je vooral niet limiteren in je creativiteit. Je kan elke vorm van beweging omzetten in elektriciteit. Laat vooral de welpen ook alles leuk aankleden en versieren zoals ze dat zelf willen. Het is tenslotte hun eigen creatie!

Benodigdheden

- DC Motor (5 volt maximaal)
- LED-lampje
- Krokodilklemmen
- Draad
- PVC-pijp (voor de wieken)
- Buizen/palen (voor het waterrad)

Activiteitgebieden

- Uitdagende Scoutingtechnieken
- Expressie
- Buitenleven

Extra informatie

Zoals je waarschijnlijk boven al ziet, wordt er alleen stroom opgewekt wanneer er daadwerkelijk beweging is in je motor. Dit is vaak een klein beetje, en kan je dus niet iets langdurig aandrijven. Het zou vervelend zijn als je computer telkens maar een paar seconden aan staat bijvoorbeeld! Je kan daarom ook gebruik maken van een batterij, bijvoorbeeld in de vorm van een powerbank. Hiervoor heb je wel nog een kleine omvormer nodig. Deze zet je ingang spanning om (met je + en – pool/rood en zwarte draad) naar een USB-aansluiting. Deze aansluiting kan je dan vervolgens weer aan een powerbank hangen. Uiteraard kan je daar ook direct je telefoon op aansluiten: Hiermee zien de welpen direct dat er stroom uit je motor komt, en dat je er ook een telefoon mee kan opladen! (Misschien ook leuk om dat op kamp te maken)

Er komen later in het jaar ook uitgebreider handleidingen met foto's waarop deze activiteiten worden beschreven.

Videoverbinding met de andere kant van de jungle

Themaverhaal

Baloe kijkt samen met Mowgli en Shanti trots naar hun eigen creaties. Dankzij hun waterrad en windmolen maken ze genoeg stroom om de computer, die ze ook zelf in elkaar gezet hebben, aan de praat te krijgen. “Maar wat moeten we er nou mee doen?” zegt Shanti. Baloe valt al snel in met “Nou, wat ik zelf altijd heel leuk vind is om met alle andere jungledieren te praten. Gezellig kletsen, slap praten, en de sterkste verhalen vertellen. Maar stiekem ook om de jongere dieren te helpen en mijn levenslessen te delen. Kunnen we niet via de computer dat ook doen, maar dan op afstand?”

Mowgli vult Baloe aan: “Nou, Baloe. Ik zie hier genoeg onderdelen voor een 2e computer, en ik zie ook een heeeeeeeeeeele lange draad liggen. Als we nou die andere computer in elkaar zetten, die met die draad aan elkaar zetten, en jij dan met die computer naar andere jungledieren gaat? Dan proberen we met elkaar in contact te komen!”

Activiteit

Een videoverbinding opzetten is een bekend fenomeen. Vooral na de COVID-pandemie is dit ook niet heel veel speciaals meer voor vele kinderen. We gaan het daarom nu een kleine twist geven. Neem van tevoren contact op met een andere welpenhorde en spreek een tijdstip af wanneer jullie met elkaar in contact kunnen komen. Hiervoor kan je gebruik maken van verschillende stukken software, zoals Zoom, Jitsi, Teams, etc.

Tijdens deze verbinding is het de bedoeling dat je een eigen showtje geeft. Denk hierbij aan een rondleiding in je eigen blokhut (vergeet de zendamateur hierbij ook niet te showen, dankzij hem/haar geen JOTA!), laat zien wat je allemaal gemaakt hebt tot nu toe en hoeveel stroom je wel niet kan opwekken! Je kan natuurlijk ook een eigen toneelstuk bedenken en deze voor doen voor de andere horde.

Benodigdheden

- Computer
- Webcam
- Alles voor je eigen show!

Activiteitgebieden

- Expressie
- Samenleving

Extra informatie

Vind je een simpele videoverbinding niet spannend en vernieuwend genoeg? Bouw dan eens je eigen livestream: <https://jota-joti.scouting.nl/wp-content/uploads/2024/01/Handleiding-Livestream-opzetten.pdf> !

Inzamel & reparatie spel

Themaverhaal

Nou, dat is mooi! Mowgli en Shanti hebben van losse onderdelen 2 computers gebouwd, hebben stroom opgewekt, en zijn in contact gekomen met de andere jungledieren. Er is echter nog iets wat nog steeds een probleem is in de jungle.... En dat zijn de resterende rondzwevende onderdelen! Mowgli en Shanti denken dat ze een oplossing ervoor hebben: "Wat nou als we alle dieren optrommelen via die computer, dat ze allemaal hier heen komen om de jungle op te ruimen? Dan kunnen we gelijk kijken wat we daadwerkelijk nog allemaal kunnen gebruiken en wat weg kan!"

Activiteit

Vaak kan je om je heen veel oude elektronica vinden. Kijk maar eens wat er gratis wordt aangeboden, of wat je gedoneerd kan krijgen. Er is dan vaak wel een uitdaging: De elektronica werkt niet! Maar het is heel simpel om dit te verwerken en/of het weer werkend te krijgen. Vaak geeft de elektronica zelf ook aan welk onderdeel er kapot is.

Zamel daarom met je horde zoveel mogelijk (kapotte) elektronica in. Denk hierbij bijvoorbeeld aan computers, telefoons, en laptops. Afhankelijk van hoe oud/gevorderd je horde is kan je hier 2 dingen mee doen:

- Uit elkaar halen (en inleveren); Wanneer je een elektronica demonteert houd je verschillende onderdelen over. Denk bijvoorbeeld aan de ijzeren behuizing van een computer, batterijen van een laptop, of de chips die in elektronica zelf zitten. Deze onderdelen kan je vaak ook weer apart van elkaar inleveren bij WeCycle punten of Mileustraten. Ook zijn oude chips leuk om mee te knutselen. Je kan ze gebruiken om huizen te bouwen, of versiering te maken. Uiteraard moeten hier dan de gevaarlijke onderdelen al van zijn verwijderd. Hierbij leren de welpen geavanceerde afval sorteren en inleveren, maar het ook een tweede leven te geven.
- Repareren; Vaak bij oude computers is niet de hele computer kapot, maar alleen een bepaald onderdeel. Dit geeft een computer vaak ook zelf aan wat er mist. Bij een andere computer kan dit onderdeel juist wel nog steeds werken. Door met onderdelen te schuiven tussen verschillende computers kan je weer een werkende versie maken! Laat de welpen hierbij zien dat als elektronica kapot is, het nog niet het einde hoeft te betekenen van een apparaat. Met alle kapotte onderdelen kan je weer de activiteiten zoals bij het eerste punt beschreven staan doen.

Benodigdheden

- Oude elektronica

Activiteitgebieden

- Buitenleven
- Uitdagende Scoutingtechnieken

Extra informatie

Het uit elkaar halen van elektronica kan gevaarlijk zijn. Zorg daarom dat dit altijd volledig onder begeleiding van kaderleden gebeurt. Daarnaast zijn welpen over het algemeen niet technisch genoeg om problemen te diagnosticeren. Zorg daarom dat je voor aanvang van de activiteit al een overzicht hebt van welke problemen er zijn, welke onderdelen je tot je beschikking hebt, en hoe/waar je het kan afvoeren. Uiteraard kan je hier ook zelf een handje in hebben waarbij je "toevallig" alle juiste onderdelen ook al tot je beschikking hebt.

Scouts

Duurzame stroom

Themaverhaal

Janne en Robin hebben het goed voor elkaar op hun eiland. Ze raken in contact met allerlei scouts van over de hele wereld, en eigenlijk maken ze steeds meer vrienden vanuit hun eiland. “Weet je wat me wel chill zou lijken?” zegt Janne tegen Robin. “Een influencer worden! We zien er steeds meer om ons heen. Merendeel praat veel, maar zegt eigenlijk vrij weinig, dus hoe moeilijk kan het nou zijn?”

Robin reageert: “Ja, maar laten wij dan *wel* iets nuttigs doen. We hebben moker veel ervaring opgedaan hier op dit eiland met allerlei zooi zelf te bouwen. Wat nou als we proberen deze kennis met de wereld te delen?”. Janne denkt eens na... “Ja! Janne & Robin Tutorials! WE ZATEN VAST OP EEN ONBEWOOND EILAND EN WAT WE TOEN DEDEN ZOU JE VERBAZEN!”

Activiteit

We gaan de tutorials van Janne en Robin volgen, en duurzaam stroom opwekken. Uiteraard zijn hier heel veel verschillende mogelijkheden voor, waar er hier enkele bij beschreven staan. Het allerbelangrijkste hierbij is dat we de stroom niet alleen opwekken dat we direct kunnen gebruiken, maar dat we dit ook kunnen opslaan om later weer te gebruiken.

Afhankelijk van de kennis en capaciteiten van je troep kun je simpel beginnen. Kijk hiervoor eens naar de opdrachten die bij spel 3.2 van de Welpen staan. Dit zijn wat technisch eenvoudigere activiteiten, die nog steeds heel veel opties bieden tot creativiteit en plezier. Hier verder onder gaan we aan de slag met de wat geavanceerdere activiteiten om daarop voort te borduren.

1.1.1 Electriciteit vanuit hitte

Aan de basis hiervan staat het “Peltier element”. Er zitten vele natuurkundige wetten achter waar we niet te veel op in gaan. Zo’n element werkt met het concept dat als 1 kant warm wordt gemaakt en de andere kant koud blijft, de hitte zich van 1 kant naar een andere kant verplaatst. Wanneer dit gebeurt wordt er een beetje gelijkstroom opgewekt. Je zou dit dus kunnen gebruiken om bijvoorbeeld een oplader te maken die je naast je kampvuur zet!

Om dit te doen heb je een paar onderdelen nodig:

- Een Peltier element zelf (gemakkelijk online te bestellen)
- Een “Heatsink” (koellichaam)
- Een 5V-spanningsregelaar
- Een powerbank
- Wat draad (met krokodilklemmen, of met soldeer + soldeerbout aan elkaar gemaakt)
- USB-kabel

Begin met het vastmaken van het koellichaam aan de koude kant van het Peltier element. Zorg dat er een beetje Koelpasta tussen zit voor een betere afvoer van de hitte. Maak vervolgens de + en – draad van het element vast aan de spanningsregelaar. Knip vervolgens de USB-kabel doormidden en maak een kant vast aan de andere kant van de spanningsregelaar (of haal een printplaatje met een USB-uitgang en dc-ingang), en plug de andere kant in de oplaad-port van de powerbank (of gewoon direct in je telefoon, wat jij wil).

Het is belangrijk hierbij dat je de “koude” kant van het element ook echt koud blijft houden. Natuurlijk kan de buitenlucht hier iets in betekenen, maar je kan het ook een handje helpen door er geen koellichaam aan vast te maken, maar een kuip/emmer met water. Zorg wel dat als het water warm is geworden, je deze weer vervangt met nieuw koud water.

Activiteitgebieden

- Uitdagende Scoutingtechnieken

- Expressie/Buitenleven

Extra informatie

Er komen later in het jaar ook uitgebreidere handleidingen met foto's waarop deze activiteiten worden beschreven.

Fake news

Themaverhaal

Janne & Robin Tutorial begint ondertussen flink wat volgers te krijgen. Ze brengen kennis, ervaring, en vooral veel plezier vanuit hun eiland de wereld in. Maar... Niet alles is zonneshijn. Er is een juicekanaal, genaamd JungleJuice, dat allerlei roddels verspreid. JungleJuice heeft haar ogen op Janne & Robin gezet, en meldt dat ze helemaal niet op een eiland zitten en alles wat ze vertellen helemaal niet mogelijk is!

“Paniek!”, roept Janne, “Wat moeten we hier nou weer mee? Sinds al die items op JungleJuice zijn gekomen over ons hoor ik steeds meer negatieve geluiden over ons! Natuurlijk waren er altijd al de vervelende trollen die ons het leven zuur probeerde te maken, maar die kon ik nog wel negeren!”

Robin denkt eens verder na... “Ja, echt vervelend dit. De enige reden waarom ze dit doen is zodat zij onze trouwe scouts als volgers kunnen inpijken. Alleen maar voor hun eigen gewin! Enorm aso...”. Samen gaan ze eens brainstormen over wat ze hiertegen kunnen doen. “Misschien als we aan de wereld kunnen laten zien wat hier nou eens allemaal *echt* van waar is...”

Activiteit

JungleJuice is niet het enige juicekanaal in de wereld. Er zijn enkele grote Nederlandse die ook in het nieuws zijn gekomen. Soms zit er nog wel eens waarheid tussen, maar vaak komt het neer op over sensationele content die bedoeld is om roddels de wereld in te gooien. Deze roddels zijn dus ook vaak niet eens waar of op iets gebaseerd.

We gaan daarom eens zelf op onderzoek uit: Wat is er nou daadwerkelijk van waar, en hoe kan je gedegen onderzoek hiernaar doen?

Kies daarom een groot juicekanaal uit, en pak hier enkele oudere berichten uit. Dit zijn de roddels die we moeten gaan onderzoeken. De vervolgstap is op onderzoek uit te gaan naar hoeverre deze roddels ook daadwerkelijk waar bleken te zijn: Ga op zoek naar betrouwbare nieuwsbronnen. Een willekeurig blogje van een enkel persoon is dat niet, maar gerenommeerde nieuws sites, of kranten, zijn dat over het algemeen wel. Vaak staan er wel artikelen over rechtszaken over dit soort roddels, of de personen in kwestie zelf die hierover uitspreken. Welk van de roddels houden daadwerkelijk stand? Kijk ook verder dan alles wat er direct daarna wordt gezegd. Het kan ook zijn dat iets ontkend wordt, maar later gewoon waar bleek te zijn!

Benodigdheden

- Computer met internet
- Juicekanaal artikelen

Activiteitgebieden

- Samenleving
- Veilig & Gezond

Weerstandsroute

Themaverhaal

Janne en Robin zijn ondertussen de shock van de fake news overkomen. “Gelukkig hebben we het kunnen ontkrachten. Ik zou echt niet weten wat ik ervan vind als al deze leugens over ons verder de wereld in werden geslingerd” aldus Janne. “Pfoe, ja”, zegt Robin, “Eindelijk kunnen we weer terug naar waar we goed in zijn: Mensen begeleiden! Ik denk dat we weer terug naar de basis moeten...”

Janne kijkt Robin denkend aan: “Hoe bedoel je?”. “Nou Janne, we leggen nu wel veel uit hoe mensen dingen moeten doen, maar snappen ze ook wel hoe alles *echt* werkt?”

Activiteit

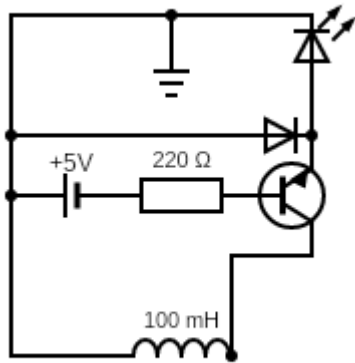
Binnen de elektriciteitsleer zijn er verschillende componenten welke belangrijk zijn. Denk hierbij aan weerstanden, LED's, diodes, MOSFET's, inductors, condensatoren, transistoren, spanningsbronnen, etc. In een schematische weergave van een elektrisch diagram is het de bedoeling dat al deze onderdelen aan elkaar verbonden worden op een logische manier en op deze manier een sluitende stroomkring vormt.

Dit is natuurlijk een uitgelezen manier om bijvoorbeeld een toffe twist te geven aan een kruispuntroute of een doolhofroute.

Maak hiervoor een “werkend” schematische weergave van de route die de scouts kunnen afleggen. Voor de niet technische onderlegde scouts kan het een simpele kruispuntroute zijn van A naar B. Voor de wat meer technisch onderlegde scouts is het leuk als ze een volledig schema moeten aflopen net zoals de elektronen dit doen. In deze weergave kan je gebruik maken van bijvoorbeeld volgende elementen:

- Weerstand: Rechtdoor
- NPN-transistor: Linksaf
- PNP-transistor: Rechtsaf
- LED: Foto maken van de locatie, of als punt voor een tussentijdse opdracht
- Diode de “verkeerde” kant op: *Niet* een bepaalde kant op gaan
- Diode de “juiste” kant op: *Wel* een bepaalde kant op gaan
- Zekering: Gevaarlijk punt, oppassen!
- Spanningsbron: Je beginpunt
- Aarde: Je eindpunt

Een voorbeeld:

In dit voorbeeld beginnen we bij de spanningsbron. We komen eerste een weerstand tegen, dus gaan we rechtdoor. Dan komen we een NPN-transistor tegen, dus naar links. Vervolgens zien we een diode die het pad naar links blokt, dus gaan we op deze splitsing niet naar links. Uiteindelijk komen we bij een LED uit, dus maken we een foto als "bewijs" dat we bij het juiste zijn uitgekomen. Het volgende onderdeel op ons pad is aarde. Dit is dus het eindpunt van de route

Benodigdheden

- Schema-route
- Uitleg onderdelen

Activiteitgebieden

- Uitdagende scoutingtechnieken

Extra Informatie

Ben je op zoek naar een website waar je zo'n schema in elkaar kan zetten? Kijk dan eens op <https://www.circuit-diagram.org/>.

Verslag maken

Themaverhaal

Janne en Robin hebben behoorlijk wat tegenslag te voorduren gehad: Eerst op een onbewoond eiland terecht gekomen, daarna moeten overleven en een eigen leven op te bouwen. Ook werden ze nog eens gehinderd met fake news wat over hen verspreid werd! Het leven van de scoutfluencers is nog niet zo makkelijk geweest. Maar... ze hebben je met elke stap die ze hebben gehad op de hoogte gehouden: Hun vlogs waren binge-waardig!

Janne en Robin hebben geprobeerd de wereld te verbeteren en jullie te informeren, maar dat was natuurlijk wel een een-richting bericht: Ze zijn vooral benieuwd naar wat jullie allemaal voor elkaar hebben weten te krijgen! Maak daarom een blog of een vlog van je activiteiten waarin je uitlegt wat je allemaal hebt gedaan en hoe je dit voor elkaar hebt gekregen! Uiteraard is het ook leuk als je alles wat je gemaakt hebt ook uitlegt. Stuur deze naar Janne en Robin op door een link naar je content te mailen naar info@jota-joti.scouting.nl . Misschien delen we het dan wel verder!

Activiteit

Jullie hebben veel activiteiten gedaan tijdens de JOTA-JOTI, en de wereld is benieuwd naar wat het allemaal is geworden! We gaan daarom een vlog of blog maken.

- *Een vlog maken*
Om een goede vlog te maken is het uiteraard handig dat je een videocamera hebt. Je kan hier echter ook gewoon een telefoon voor gebruiken. Vooraf is het handig om een plan te maken wat je allemaal in beeld wil brengen. Echter, op een dag zelf loopt natuurlijk altijd alles anders dan gepland, dus is het handig om zoveel mogelijk beeld te schieten. Hierbij is het belangrijk om goed over te brengen wat er gebeurt, en een lopend verhaal in je beeldmateriaal te krijgen. Denk hierbij ook aan in selfie-modus uit te leggen wat jullie aan het doen zijn. Er zijn enkele applicaties beschikbaar welke je kunnen ondersteunen met het monteren van je beeld: DaVinci resolve, Adobe premiere Rush, iMovie, etc. Zodra je video af is, kan deze geplaatst worden op een sociale media (YouTube, Facebook, Twitter, etc).
- *Een blog maken*
Het allerbelangrijkste van het maken van een blog is je verhaal dat je wil overbrengen. Zorg daarom dat je een duidelijk lopend verhaal schrijft met een chronologisch verloop. Dit verhaal is altijd beter als het ondersteund wordt met beeldmateriaal: Zorg daarom dat je gedurende de JOTA-JOTI goed alles in beeld gebracht wordt. Deze blog kan je plaatsen op de website van je groep, of op een sociale media.

Benodigheden

- Camera
- Computer
- Internet

Activiteitgebieden

- Expressie

Explorers en ouder

Duurzaamheidschallenge

Duurzaamheid is een belangrijk onderwerp. Niet alleen binnen Scouting, maar ook binnen de algehele maatschappij. We gaan daarom een algehele duurzaamheidschallenge aan. Dit kan je per speltak aan gaan onderling, maar zeker ook als gehele groep tegen andere groepen in Nederland.

Alles wat je anders doet dan normaal, is eigenlijk al een grote *win*. Om mee te doen aan deze challenge moet je bekijken wat je normale gebruik zal zijn tijdens de JOTA-JOTI. Dit is niet alleen het aantal KiloWatt aan stroom wat je gebruikt, maar ook het aantal kubieke meter gas, en wat je CO₂ uitstoot hierbij allemaal is. Bedenk vervolgens allerlei verbeteringen en voer deze ook uit. Stuur vervolgens in een overzichtelijke manier op (inclusief foto's) wat je aan besparende maatregelen hebt toegepast en hoeveel je hiermee bespaard hebt (kW, m² gas, CO₂, etc). Dit kan naar info@jota-joti.scouting.nl. Er wordt een hall of fame gemaakt op de website met vermelding van je groep en je besparingen.

Voor deze challenge kan je denken aan de volgende dingen:

- Oude apparatuur vervangen
 - Oude apparatuur is vaak behoorlijk energie onvriendelijk. Dit houdt in dat ze meer stroom verbruiken dan normaal het geval is bij nieuwe apparatuur. Dit is natuurlijk niet altijd zo, dus zorg dat je degelijk onderzoek doet hiernaar. Enkele voorbeelden hiervan zijn:
 - Vervang je WiFi routers met Arduino's
 - Vervang computers met laptops of Raspberry Pi's
 - Bekijk of er energiezuinigere varianten beschikbaar zijn van gebruikte apparatuur
 - Groene stroom + Batterijen (kijk ook eens bij de themaspellen van de welpen en scouts voor praktische ideeën hoe je dit kan bouwen)
 - Naast dat je door vervanging minder stroom gaat gebruiken, kan je ook denken aan het maken van je eigen stroom. Zelfgemaakte groene stroom is natuurlijk een stuk beter voor het milieu dan stroom dat uit het stopcontact komt, wat vaak een combinatie is van groene en "vieze" stroom. Enkele voorbeelden welke je kan uitwerken is:
 - Maak een turbine, deze kan aangedreven worden door:
 - Wind (windmolen)
 - Water (waterrad)
 - De hand (knijpkat idee)
 - Beweging (Dynamo's van fietsen)
 - Gebruik zonnepanelen
 - Hiernaast is het ook belangrijk dat je stroom blijft hebben gedurende de hele dag. Daarom is het belangrijk dat je energie opslaat in batterijen. Hiervoor kan je natuurlijk een hele dure Solar Power Station voor gebruiken, maar je kan zelf ook wat knutselen met Lithium Ion batterijen (oplaadbare batterijen).
 - Je blokhut upgraden
 - Ook je blokhut kan onder handen genomen worden:
 - Vervang oude lampen met energiezuinige LED-lampen
 - Kook niet op gas, maar op groene stroom
 - Isoleer zodat je minder hitte verliest
 - De bovenstaande punten lijken alsof het vrij duren oplossingen zijn, maar vaak kan je heel creatief omgaan met de mogelijkheden: Kook een frikandel met elektriciteit i.p.v. een frituurpan! Isoleer met materialen die je al op je blokhut hebt liggen, etc.

1.2 JOTI-hack

Ook is dit jaar weer de JOTI-hack beschikbaar. De JOTI-hack is een wedstrijd met 10 puzzels. Door de ene puzzel op te lossen, word je doorgeleid naar de volgende. De puzzels worden steeds complexer, maar met goede Google skills en goed op te letten kan je deze allemaal behalen!

Wanneer je het einde van deze puzzel-speurtocht hebt gehaald, krijg je een speciale code te zien. Deze kan je opsturen naar info@jota-joti.scouting.nl zolang het JOTA-JOTI weekend bezig is. Iedereen die hier de juiste code opstuurt komt in de Hall of Fame op de website. Als je groep zich ook ingeschreven heeft voor de JOTA en/of de JOTI, krijg je ook een speciale badge opgestuurd (zolang de voorraad strekt)

Om niet explorers in dezelfde categorie te scharen als IT'ers met tientallen jaren ervaring, is de Hall of Fame ingedeeld in meerdere leeftijdsgroepen: Explorers, Roverscouts, en Plusscouts.

JOTI-hack is te vinden op <https://jotihack.com> .